

STØVRING KIRKEGÅRD

STRATEGIPLAN 12. SEPTEMBER 2022

(EXCL. FÆRDIGGØRELSE AF HOVEDAFSÆTNING FOR NYT GRAVSTEDSOMRÅDE)

Støvring Menighedsråd
v. formand for kirke- og kirkegårdsudvalget
Heidi Sørensen
Mail: HLS9400@gmail.com

Rådgiver:
Anne-Marie Møller
Møller & Fauerskov Landskabsarkitekter
Sct. Pauls Kirkeplads 9B
8000 Århus C

86 12 16 66 - 22 25 86 65
Mail: am@mflandskab.dk

Luffoto 2021 fra skråfoto.dk. Det med rødt afgrænsede felt angiver den oprindelige omtrentlige udstrækning af Støvring kirkegård. Som det ses er kirkegården udvidet flere gange henholdsvis mod øst, nord og syd

Møde d. 24. august 2021 med Støvring Menighedsråd
Heidi Sørensen formand for kirke- og kirkegårdsudvalget
Hanne Sørensen graver
Bente Jensen kirkeværg
Henning Langdahl menighedsrådsmedlem

Menighedsrådets ønske med nærværende plan har været at få udarbejdet en strategi for kirkegårdens fremtidige udvikling, udarbejdelse af projektforslag for justering af område K og N samt udarbejdelse af forslag til område O. Endvidere ønsker Menighedsrådet en vurdering af, om det på et tidspunkt kan blive aktuelt at udvide kirkegården.

Gravpladsbehov

Der er udført en overslagsberegning af det forventede, fremtidige behov for gravpladser med udgangspunkt i det nuværende befolkningstal på 9.095 og på baggrund af bl.a. fgl. oplysninger fra Menighedsrådet. Tallene er et gennemsnit set over de sidste 10 år:

Antal begravede pr. år	58
Kistebegravelser:	25%
Urnenedsættelser:	65%
Urnenedsættelser, anonyme:	10%
Fredningsperiode, kister:	25 år
Fredningsperiode, urner:	10 år

Beregningen tager udgangspunkt i 3 scenarier A, B og C med henholdsvis 65 begravelser/bisættelser pr. år, 80 begravelser og bisættelser pr. år og 132 begravelser og bisættelser pr. år. Se tilhørende notat med udregning af de tre scenarier.

Scenarie A

Forudsætninger:

- gælder indtil antallet af begravelser/bisættelser overstiger 65 pr. år
- fordelingen mellem urner og kister forbliver uændret
- 84% af af sognets døde, begravnes på kirkegården

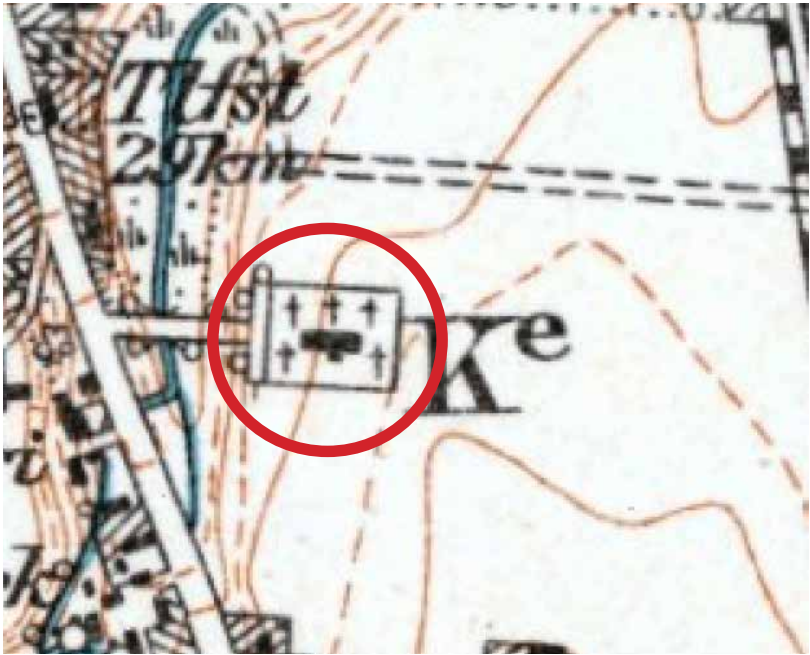
Kistegravpladser (med plads til én kiste):	688
Urnegravsteder (med plads til 2-3 urner):	504
Anonyme urnegravpladser:	70

Resultatet er opstillet i skemaet sammen med antallet af gravsteder i dag. Det ses at der i en periode fremover vil være behov for mindre end halvdelen af det nuværende antal kistepladser, og at antallet urnegravsteder næsten svarer til behovet.

I følge Danmarks statistik har der i gennemsnit været 68 døde pr. år i perioden fra 2011-2020, mens antallet af begravelser og bisættelser har været 58, hvilket betyder at 84 % af sognets døde begravnes på kirkegården.

Der har i en årrække har været en betydelig befolkningstilvækst i Støvring sogn og i følge Kommunens befolkningsprognose forventes det at fortsætte. Der må således på et tidspunkt forventes en betydelig stigning i antallet af begravelser/bisættelser. Se tilhørende notat med beregning af gravstedsbehov med scenarie A, B og C.

Det anbefales derfor, at der løbende holdes øje med det årlige antal begravelser og bisættelser og at planen tages op til vurdering og evt. justering f.eks. hvert 3. år for nøje at følge udviklingen.

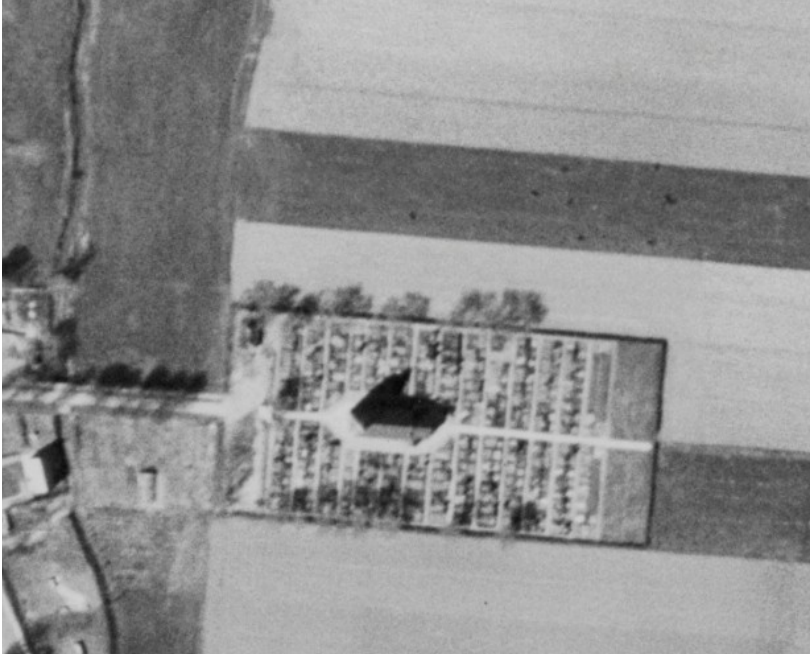
Kort fra 1901-1933, med kirkegårdens afgrænsning på daværende tidspunkt. Kirken er opført i 1906-07, som afløsning for Buderup Kirke, der blev lukket i forbindelse med opførelsen af Støvring Kirke.

Ligeledes anbefales det at Menighedsrådet tager skridt til, at der i Kommuneplanen reserveres et jordstykke, som kan anvendes til udvidelse af kirkegården, såfremt det måtte blive nødvendigt.

Gravpladsbehov - Scenarie A	Antal i dag I alt	Beregnet behov
Traditionelle kistegravpladser (til én kiste)	1429	688
Individuelle urnegravsteder	ca. 494	504
Plader i græs urner	ej oplyst	
Plader i græs kister	ej oplyst	
Kendte i alt		
Anonyme kister	30	0
Anonyme urner	240	70

Kirkegårdens vedtægter

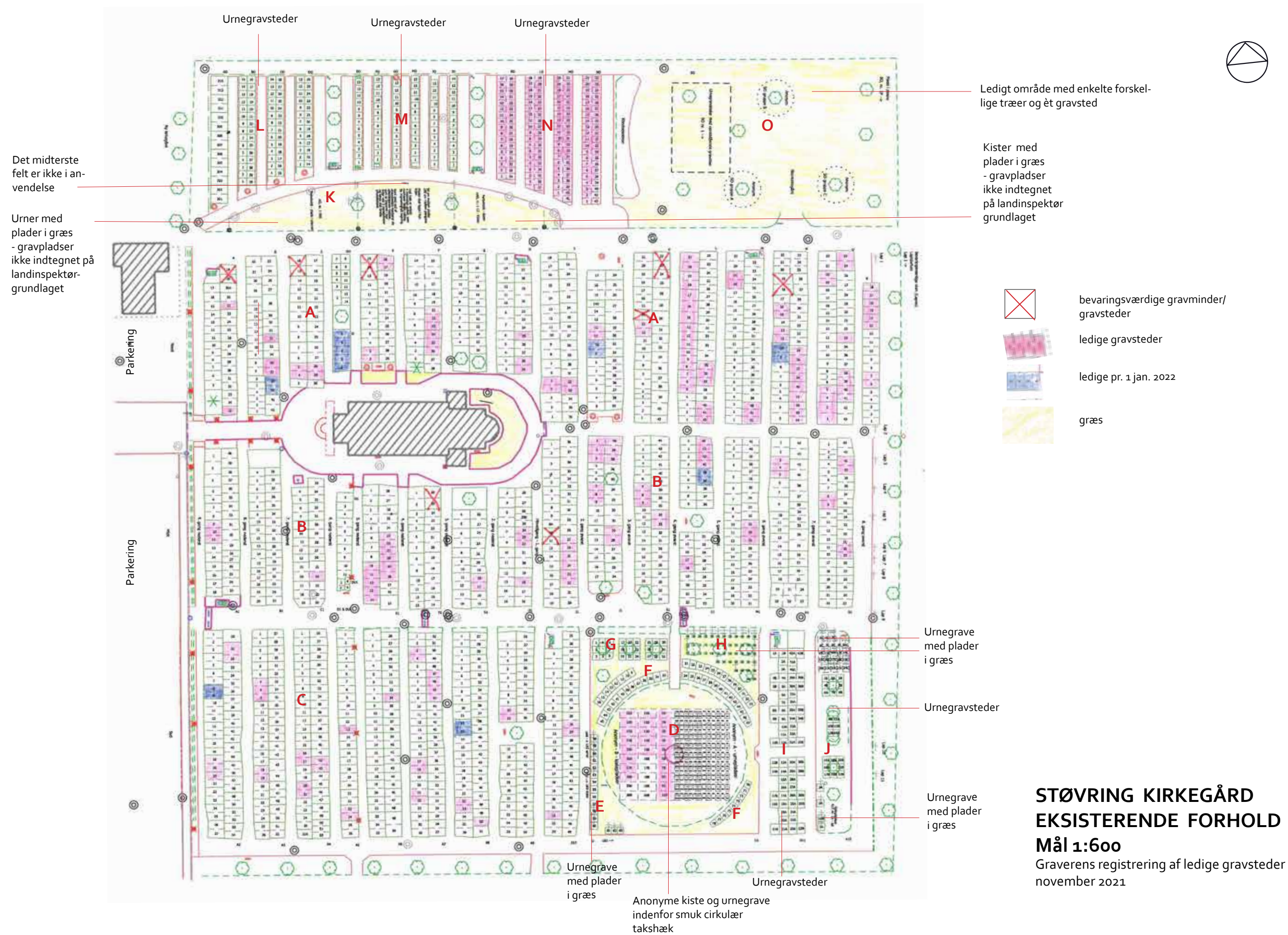
Det anbefales at tilføje strategiplanen i kirkegårdens vedtægter bl.a. for at sikre kontinuitet i udviklingen.

Flyfoto fra 1954 hvor det ses, at kirkegården er udvidet mod øst. Udvidelserne mod nord og syd er etableret efter 1954.

De med blå skraverede felter er omfattet af en fredning

Parti af traditionel struktur set fra område C, mod kirken

Område A og B med traditionelle gravsteder

Eksisterende forhold

Kirkegårdens udtryk

Kirkegården består primært af store områder med traditionelle gravsteder.

I kirkegårdens syd-østligste område D er anlagt med et stort cirkulært hækafrænset område med anonyme kiste- og urnegravpladser. Omkring det cirkulære anonyme urnegravstedsområde og længst mod syd-øst findes forskellige typer af urnegravsteder og små områder med plader i græs. De små områder bærer præg af at de er etableret løbende, med forskellig orientering og nogle steder opleves strukturen hårdt udnyttet. Der savnes regularitet og pauser og sammenhæng i strukturen. Endvidere er urnegravstederne orienteret mod alle verdenshjørner, hvilket er et brud på traditionen.

Udvidelsen mod nord er i den syd-vestligste del disponeret med et langstrakt halvbueformet område med plader i græs. I området nord for den buede sti findes 3 gravrum L, M, N med individuelle urnegravsteder. Gravrum N er disponeret med nye urnegravsteder, men endnu ikke taget i brug, og der er ønske om at det justeres, således at der opnås en øget variation i forhold til gravrum L og M.

Området i kirkegårdens nord-østligste del, område O, fremstår som et græsareal, hvor der spredt på arealet er plantet enkelte træer af forskellig art. Her ønskes etableret et nyt urnegravstedsområde med et frodigt og blomstrende udtryk, med henblik på at opnå et mere varieret udbud af urnegravstedstyper.

Område A, B og C

Område A, B og C består af traditionelle gravsteder i dobbeltrækker. Gravstedsområderne fremstår generelt med en god højdevariation i beplantningen. Næsten alle forhække er fjernet og erstattet af en række brosten, hvilket betyder, at grus fra gravstederne flyder sammen med grusstierne hvilket svækker den samlede strukturs frodighed. Enkelte gravsteder i rækkerne er fjernet, hvilket også svækker strukturen.

Område D

Område D består af anonyme urne- og kistegravsteder der afgrænses af smuk og karaktergivende takshæk. Centreret i græsarealet

findes en lille fin skulptur af Erik Heide i en belagt cirkulær flade. Gravrummet fremstår som en stor nøgen græsflade og der savnes en beplantning der kan styrke områdets karakter.

Område E, F, G og H

I den rektangulære græsflade omkring det cirkulære hækrum findes forskellige urnegravstедstyper, der er etableret i mindre forskellige grupper. Der er 3 kvadratiske grupper af 8 individuelle urnegravsteder omkring hver sit træ, individuelle urnegravsteder i halvcirkulære former samt to områder med plader i græs, orienteret mod henholdsvis vest og nord. Områdets gravsteder fremstår hver især gode, men samlet fremstår området fragmenteret og uroligt.

Område I

Område I består af en tidligere dobbeltgravrode af traditionelle gravsteder, der langs den tidligere baghæk er omlagt til en lang række af grupper af 5 urnegravsteder.-

Område J

Område J består af to grupper af 8 urnegravsteder, 1 gruppe af 6 urnegravsteder samt mindre områder med plader i græs længst mod nord og syd.

Område D - det anonyme gravstedsområde med omkransende takshæk uden anden beplantning

Område E - plader i græs med syd-orienterede plader i græs

Område F - urnegrave i to rækker langs nord-siden af den cirkulære takshæk

Område F plader i græs og urnegravsteder

Område I - traditionelle gravsteder omlagt til urnegrave i grupper af 5 stk

Område J - individuelle urnegrave og plader i græs i hver ende af det lange område

Område K

Område K er et langtstrakt halvbueformet græsareal der er udlagt til plader i græs, med kister i den østlige del af arealet og urnegrave i den vestlige del. Det midterste areal er ikke udlagt til gravsteder. Området savner karakter og en øget beplantning til at karakterisere området. Endvidere er der behov for en mere fleksibel og optimal udnyttelse af arealet.

Området er mod stien kantet af en række brosten mellem græs og grus. Langs rækken af brosten er der en bred rende af jord, hvilket svækker områdets udtryk.

Gravfelterne er ikke indtegnet på landinspektørgrundlaget.

Område L

Område L i kirkegårdens nord-vestligste hjørne består af en række traditionelle gravsteder længst mod vest. Den øvrige del af består af dobbeltrækker af øst- og vestvendte urnegravsteder og grusstier. Længst mod syd i rækkerne ned mod den bueformede sti findes forskellige solitære træer i grus.

Område M

Område M består af enkeltrækker af øst-vendte urnegravsteder og grusstier. Mod den bueformede sti afsluttes rækkerne af hækpur.

Område N

Område N er planlagt som dobbeltrækker af øst-vest vendte urnegravsteder og grusstier. Området er endnu ikke ibrugtaget, hvorfor det er muligt at justere det, så det får et anderledes udtryk end områderne L og M, med henblik på at opnå et mere varieret udbud af urnegravstedsområder og opnå et mere frodigt udtryk.

Område L, M, og N

Generelt for de tre urnegravstedsområder er, at udnyttelsesgraden er høj med lange rækker af urnegravsteder, uden pauser og variation og at alle rækker af gravsteder ender blindt mod nord.

Hvert gravrum er adskilt af en buskbeplantning med enkelte træer, hvilket bidrager til at definere de enkelte rum. Der savnes enkelte karaktergivende træer i gravrummene.

Alle tre gravrum afsluttes ned mod den halvbueformede sti, men gravstedsrækkerne afsluttes forskelligt, hvilket svækker den bueformede sti's udtryk.

Område O

Område O, er et hækafgrænset område og der er behov for og ønske om, at der anlægges et nyt urnegravstedsområde.

Område K, set fra øst med kister mod øst og urner mod vest

Område K, den vestlige del, der anvendes til urner

Område M med øst-vendte rækker af urnegravsteder

Område N, der lige er etableret

Område O, hvor der ønskes etableret et nyt urnegravstedsområde

Øst for kirken findes græsarealer tæt omkring kirken, hvilket fremhæver kirken og sikrer et roligt, frodigt og indbydende udtryk

Eksempel, hvor der er grus til højre for stien, men græs i baggrunden

Eksempel, hvor der er grus, rhododendron og græs

Kirkegårdens hovedadgang fra vest, hvor der mangler låger

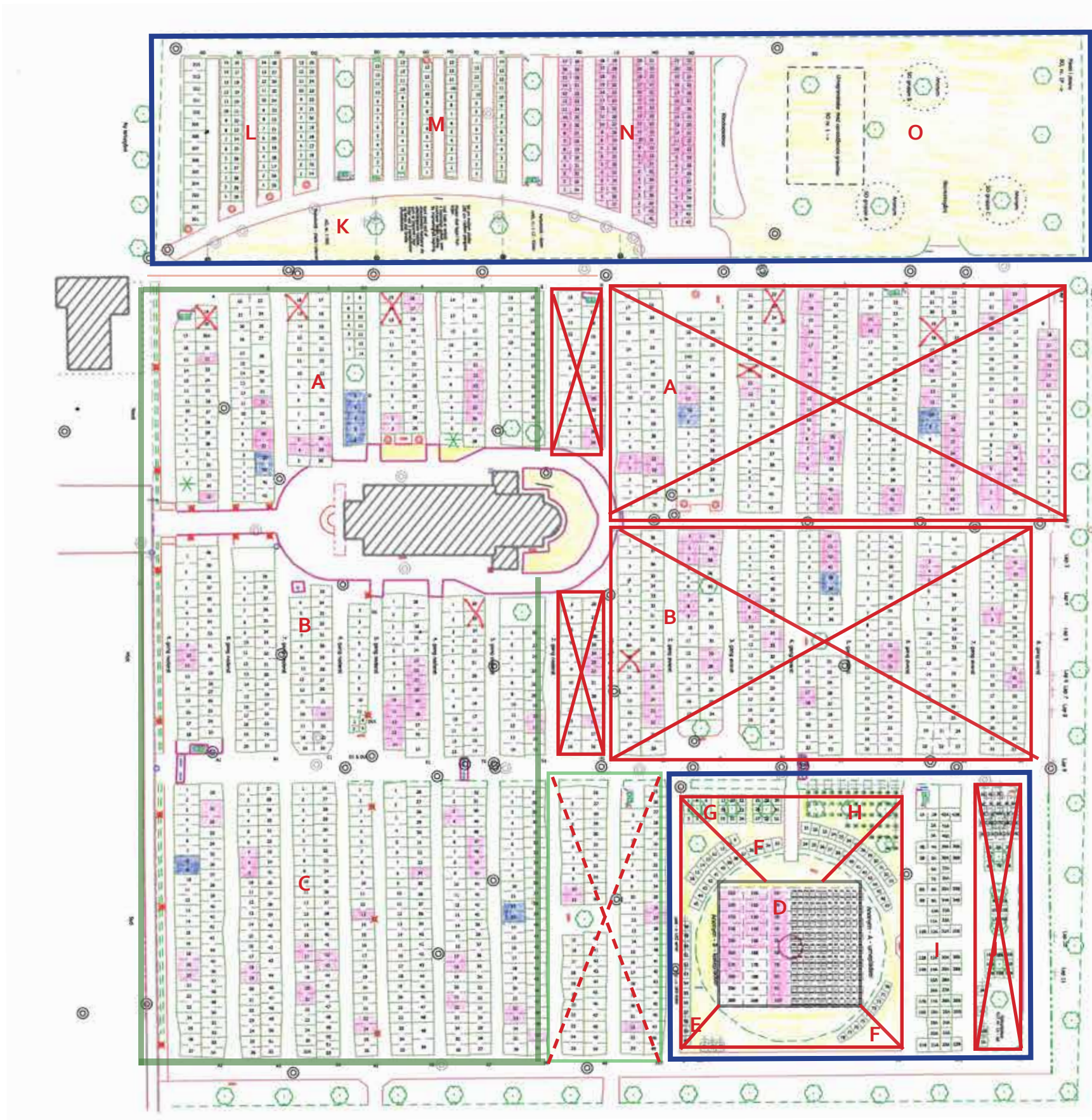
Omkring Kirken

Omkring kirken findes en fin chaussestensbelagt hovedsti. Areaerne mellem stien og kirken er øst for kirken udlagt i græs, hvilket fremhæver og understreger kirkebygningen og det fremstår roligt, frodigt og smukt.

De tilstødende strækninger langs ydersiden af stien, består af grus belagte arealer, forskellige typer af beplantning og græs som dels giver et mere goldt præg og dels et mere uroligt udtryk.

Kirkegårdens afgrænsning

Kirkegårdens afgrænsning fremstår generelt som en sammenhængende helhed af bøgehække. Mod vest optager en muret mur af brosten i kombination med en bøgehæk en terrænforskel. Endvidere er der mod øst, nord og syd en sammenhængende beplantning af randtræer. Der savnes låger i kirkegårdens indgange.

- Aktive gravstedsområder med traditionelle kistegravsteder. Her kan der anvises nye gravsteder. Traditionelle gravsteder udenfor disse områder lukkes for ny ibrugtagning
- Aktive gravstedsområder med individuelle urnegravsteder . Også kister i område K
- Aktivt anonymt urnegravstedsområde
- Lukkes for ny ibrugtagning
- Lukkes for ny ibrugtagning. Åbnes igen såfremt alt er brugt i det med mørkegrønt afgrænsede felt

Behovsvurdering Scenarie A v. 65 begravelser/bisættelser pr. år	Strategi - planen	Kistepladser	Urnegravsteder
Gravstedstype			
A,B,C traditionelle kistegravpladser	706	706	
I individuelle urnegravsteder			64
L,M,N			272
O urnegrave i fælles anlæg			95
K plader i græs urner (kister)			106
I alt i strategiplanen	706	706	537
Beregnet behov		688	504
Anonyme urner (verificeres af graver)			240
Anonyme kister (overkapacitet i græs)		30	
Beregnet behov		0	70

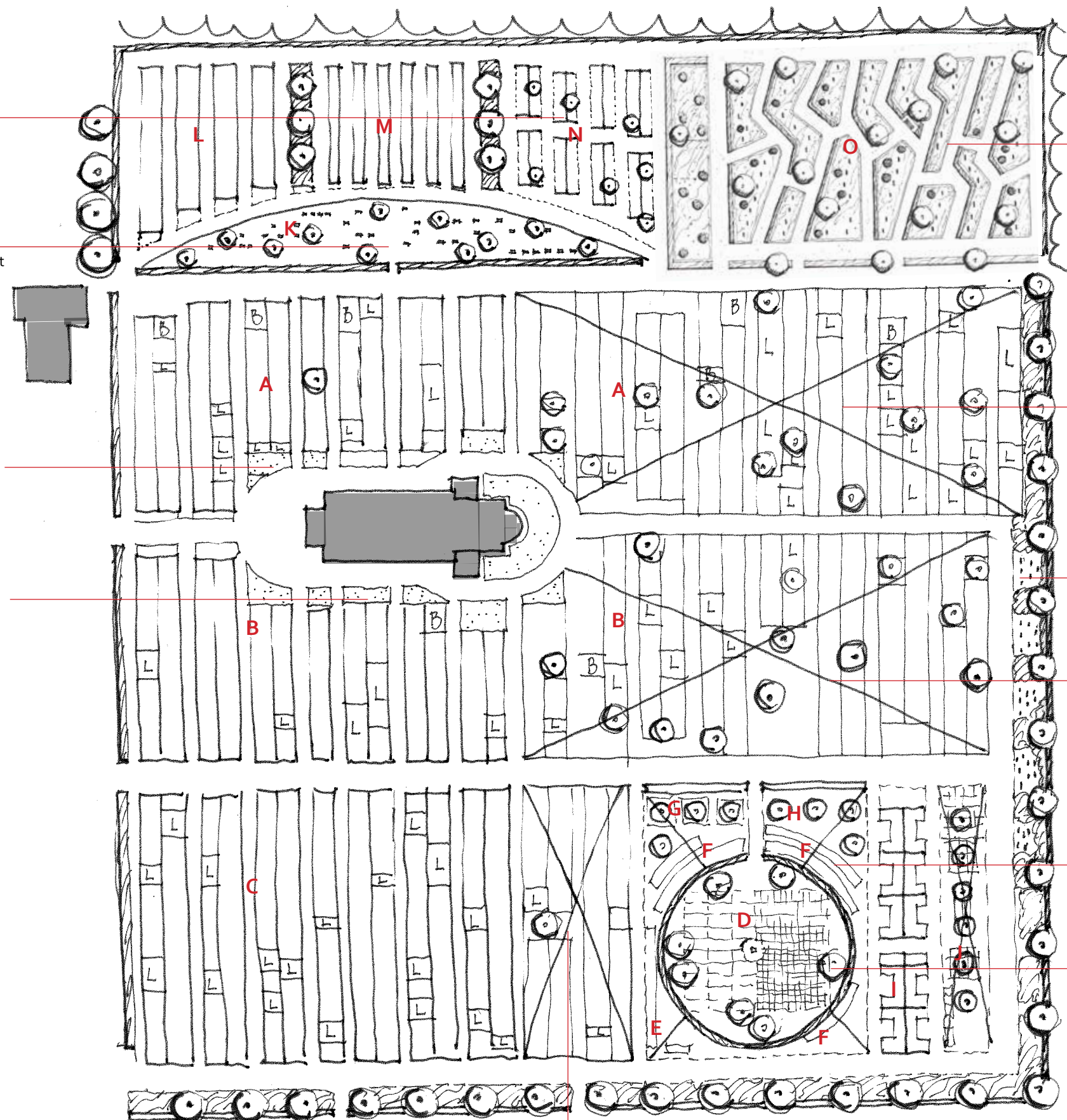
NB. Som det ses af ovenstående skema er der en lille overkapacitet på traditionelle gravsteder og urnegravsteder i forhold til det beregnede behov

Urnegravstedsområde der justeres, så der opnås et frodigt og grønt udtryk, der er anderledes end de to eksisterende urnegravstedsområder L og M.

Se detailplan side 14.

Gravstedsområde med plader i græs justeres, så det kommer til at fremstå mere karakterfuldt og harmonisk - se detailplan side 12 og 13

De tilstødende arealer nord og syd for den belagte sti omkring kirken etableres så vidt muligt med græs, hvor det mangler. Herved kommer udtrykket omkring kirken til at fremstå som en sammenhængende helhed med et frodigt og grønt udtryk.

Urnegravsteder i fælles anlæg med bunddække, punktstauder og forårsløg. Endvidere spredte mindre træer
Se detailplan side 16 og 17

Traditionelle gravsteder, der lukkes for ny ibrugtagning
På lang sigt giver det mulighed for etablering af den eller de gravstedyper der måtte blive behov for

Lapidarium
Nicher hvor buskbeplantning fjernes til fordel for stedsegrønt bunddække med gravminder, der ønskes bevaret

Traditionelle gravsteder, der lukkes for ny ibrugtagning
På lang sigt giver det mulighed for etablering af den eller de gravstedyper der måtte blive behov for

Urnegravstederne i områder E, F, G, H og J lukkes for ny ibrugtagning. På længere sigt anbefales disse områder justeret efter en samlet plan så der opnås et enkelt og roligt udtryk

Det foreslås at plante enkelte træer frit i græsset indenfor takshækken med henblik på at gøre gravstedsområdet smukkere

Traditionelle gravsteder, der lukkes for ny ibrugtagning. Såfremt der bliver behov for flere traditionelle gravsteder, tages disse to gravroder igen i anvendelse

STØVRING KIRKEGÅRD
STRATEGIPLAN for 65
begravelser og bisættelser pr. år
Mål 1:600

Strategiplan

Om planen

Nærværende plan er en strategiplan, der fastlægger retningslinier for kirkegårdens overordnede udvikling bl.a. med henblik på at tilpasse antallet af gravsteder og gravstedstyper til behovet.

Endvidere er det Menighedsrådets ønske at der udarbejdes forslag til :

- justering af område K
- justering af område N
- nyanlæg af område O med nye typer af urnegravsteder

Det er endvidere hensigten, at der med ovenfor nævnte justeringer af eksisterende anlæg og nyanlæg opnås et mere varieret udbud af urnegravstedstyper, så de enkelte urnegravstedsområder bliver mere forskelligartede og får hver sit karakterfyldte udtryk og så forskellige brugerønsker i højere grad kan imødekommes.

Endvidere indgår at hovedstien omkring kirken får et mere roligt og karakterfuldt udtryk, i form af mindre justeringer.

Tilpasning af antallet af traditionelle gravsteder er i nærværende strategiplan tilpasset i forhold til behovsvurderingens Scenarie A. Når antallet af begravelser og bisættelser i gennemsnit overstiger 65 begravelser og bisættelser pr. år, må det vurderes om der er behov for justeringer af planen.

Eksisterende og nye gravsteder

Nuværende gravstedsejere kan overalt på kirkegården forlænge deres gravsted så længe det ønskes, ligesom slægtninge forsat kan begrave i allerede erhvervede gravsteder.

Nye traditionelle gravsteder kan kun anvises i de fremtidige aktive områder.

Efterhånden som eventuelle omlægningsarbejder skal realiseres, vil en række detaljer / delprojekter skulle detaljeres og afklares.

Det anbefales, at det i kirkegårdens vedtægter beskrives, at kirkegården er "en have", dvs. et grønt anlæg. Ud over at det er en historisk tradition, så er kirkegårdens indhold af levende, sanselige og dynamiske elementer som træer, buske, hække, blomstrende planter og græs helt afgørende for, at den som et særligt sted med en langsom puls kan fungere som meditativt rum og danne gode og trygge rammer for mennesker i forskellige livssituationer.

Konkret betyder det eksempelvis, at der på fællesarealerne kun bør være grusbelægning på de steder, hvor det er nødvendigt for færdslen, og at alle andre arealer skal være dækket af græs eller beplantning. Endvidere at der til stadighed må tages sigte på at udvikle og understøtte kirkegårdens frodighed.

Område A og B

Dels er der på nuværende tidspunkt flest ledige traditionelle gravsteder i kirkegårdens østligste del og dels er jorden lidt vandlidende i de østligste gravroder, hvilket betyder at de ikke er velegnede til kistegravsteder.

Derfor er det mest oplagt at område A og B's vestligste halvdel bevares med traditionelle gravsteder, således at nye gravstedsejere fortsat kan vælge nye grave længst mod syd-vest samt umiddelbart nord og syd for kirken på kirkegårdens ældste del.

Afdeling A og B's østligste del lukkes for ny ibrugtagning af traditionelle gravsteder med henblik på at tilpasse antallet heraf.

Område C

Afdeling C bevares uændret med traditionelle gravsteder, bortset fra de to vestligste dobbeltgravroder, der lukkes for ibrugtagning af nye gravsteder. Såfremt der skulle blive behov for flere traditionelle gravsteder, tages de to dobbeltgravroder igen i brug.

Den østligste halvdel af område A, B og de to østligste gravroder af område C

I takt med at gravstederne bliver ledige, og der opstår større sammenhængende, ledige felter omlægges gravsteder og stier til græs. Ledige gravsteder, som det ikke er fordelagtigt at omlægge til græs på nuværende tidspunkt etableres med tæt beplantning af bunddække, stauder eller lave havebuske for at øge kirkegårdens blomstrende islæt og frodighed. Der foreslås udvalgt nogle stauder, som har en god bunddækkende evne, trives på stedet og som kræver et minimum af pleje.

Område D

Afdeling D bevares indtil videre uændret bortset fra, at der plantes enkelte nye træer af én art spredt i græsset, således at gravstedsområdet opleves mere imødekommende og karakterfuldt. F.eks. plantes 5-8 magnolietræer.

Områdets vestligste halvdel er udlagt til anonyme kistegravpladser, men det er kun 7 grave, der er aktive. De seneste 10 år er ingen kistegravpladser ibrugtaget, hvorfor det på et tidspunkt kan blive aktuelt at omlægge denne del til f.eks. plader i græs eller anden urnegravstedstype, efter behov. I givet fald anbefales det overvejet at adgangen til arealet i stedet etableres fra øst.

Område N

Afdeling N er udlagt til nye urnegravsteder på helt tilsvarende vis som afdeling L og M, men ingen gravsteder er ibrugtaget.

Der foretages justeringer af gravstedsområdet, med henblik på at det får et mere frodigt, lidt mindre hårdt udnyttet og mere parkagtigt udtryk. Se detailforslag side 14.

Område E, F, G, H, I og J

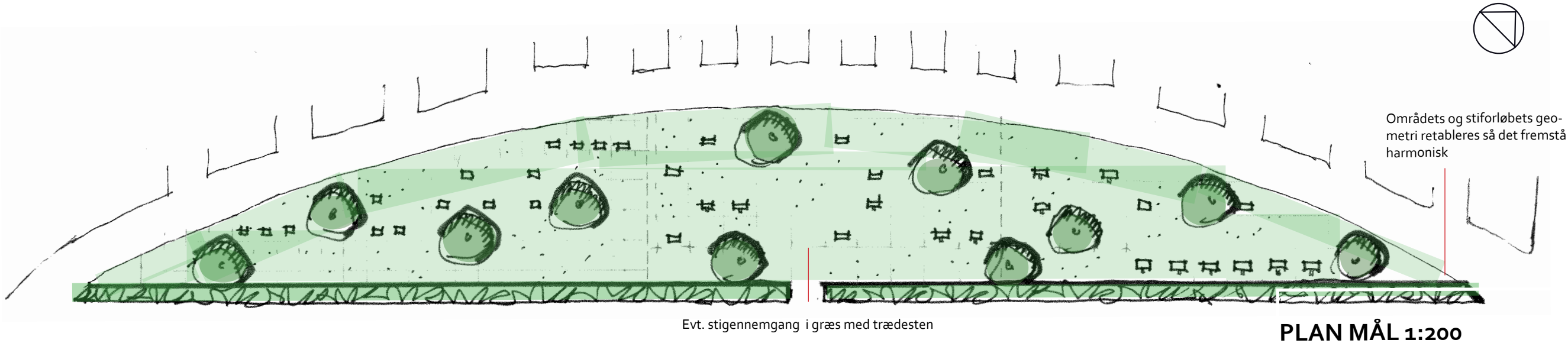
Områderne omkring det store anonyme gravstedsområde betegnet E, F, G, H, I og J består af mange forskellige urnegravstedstyper, og de opleves i dag sammenpressede og med et uroligt udtryk. Alle grave er i brug på nuværende tidspunkt i brug.

Når de nye urnegravstedsområder er etableret lukkes område E, F, G, H og J for ny ibrugtagning og gravstedsområderne omlægges til græs i takt med at de bliver ledige.

Område K, se side 12 og 13 med detailforslag

Område N, se side 14 med detailforslag

Område O, se side 15, 16 og 17 se detailforslag A og B

Prunus serrolata 'Shirotae', hvidblomstret prydkirsebær, ældre træ

Lapidarium, se side 18

Område K

Området justeres som følger:

- Det midterste område inddrages
- Det østligste og det midterste område opdeles i moduler 1,50 x 1,50 m. Et felt anvendes til 2-3 urner og 2 felter øst-vest anvendes til en kiste. Der rammes jernrør i græsset, så det er nemt at finde frem til det enkelte gravsted.

Med henblik på at give området karakter plantes 9-11 blomstrende løvtræer

Prunus serrolata 'Shirotae', hvidblomstret prydkirsebær, unge træer

af f.eks. Prunus serrolata 'Shirotae', hvidblomstrende prydkirsebær "tilfældigt" spredt på arealet. Træerne vil danne "tag" og give området karakter. Græsarealet justeres således at der ikke findes brede render af jord langs hækken og rækken af brosten, som afgrænser arealet. Arealets oprindelige geometri mød øst retableres, så halvmåneformen fuldendes.

I græsset lægges forårsløg af f.eks. eratis, vintergækker og snepryd. Alternativt lægges f.eks. 20 løg ovenfor hver plade i græsset.

Såfremt der ønskes en stiadgang i midten af arealet, kan der etableres ad-

Forårsløg af snepryd

Forårsløg af vintergækker og erantis

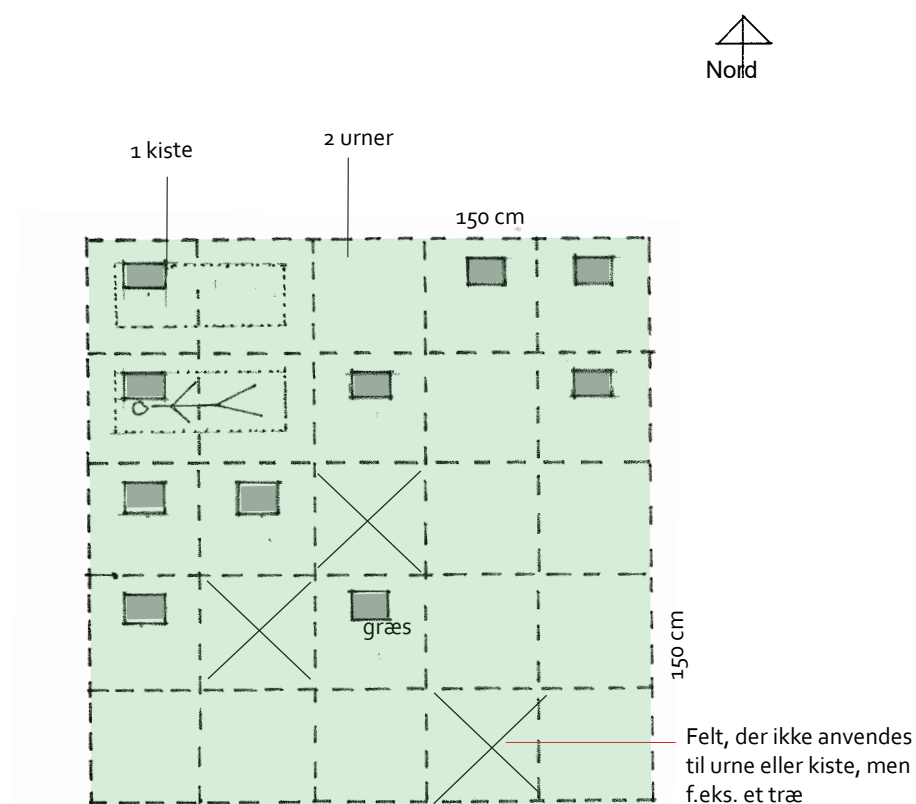
gang gennem hækken. Stien kan i givet fald etableres med granit trædesten i græsset.

Der er ønske at der etableres en ny hæk, idet der er partier af den eksist. thujahæk, der er gået ud. Den nye hæk anbefales etableret af hækplanter af taks.

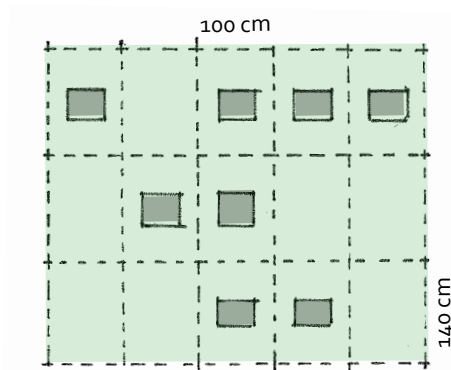
I det eksisterende område længst mod vest, der anvendes til urner er en stor del af gravene i anvendelse. De er lagt i et gridnet, i mål 1,00 x 1,40 m, hvorfor det anbefales at fortsætte hermed i denne del af området.

Princip for opdeling af gravsteder

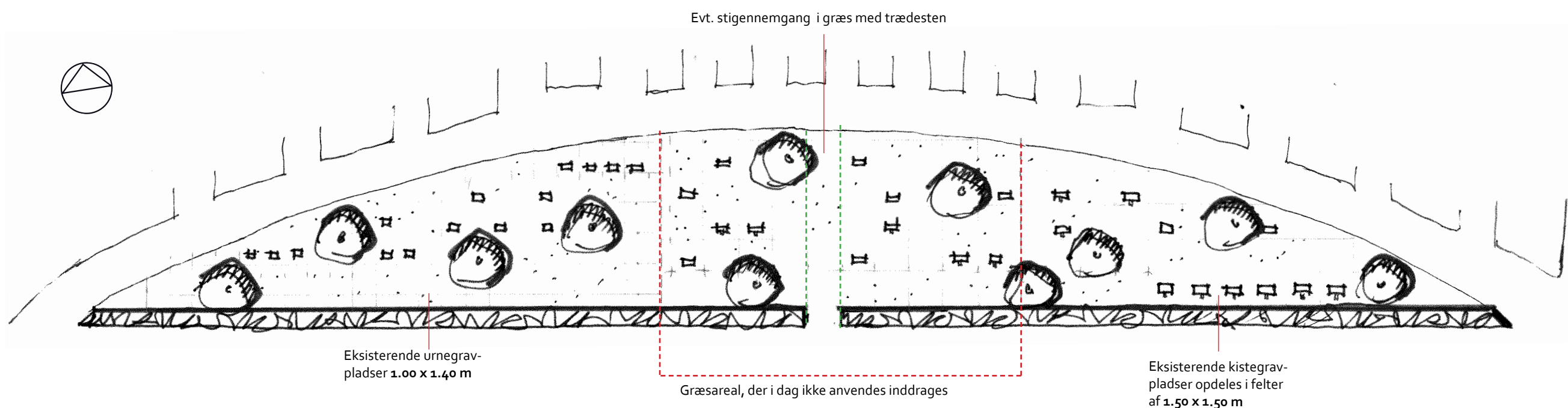
- Det eksisterende østligste område, der er udlagt til kister 1.50 x 3.00 m, opdeles i felter a 1.50 x 1.50 m. Ligeledes udlægges det midterste område i felter a 1.50 x 1.50 m.
(2 felter bruges til én kiste og 1 felt til 1-2 urner).
- Det er vigtigt at gravminderne kommer til at ligge med pauser, mellemrum og lidt tilfældigt spredt på arealet for at opnå en harmonisk helhed. Dette opnås ved at lade brugerne vælge placeringen (herved undgås det samtidig, at gravminderne kommer til at ligge i datoorden), og ved at undlade at bruge ca. 20-25 % af felterne.
- Plade 40x50 cm med vandret overflade, der skal være kørefast.
- Pladen lægges i niveau med græsset.
- Ved hvert gravminde placeres en granitvase ovenfor stenen i niveau med pladen.
Til jul kan det evt. tillades at der placeres en krans i græsset. Det skal vurderes, om yderligere pynt skal være tilladt.
- Felter, hvor der er plantet træer, anvendes ikke
- De eksisterende plader læses fra nord, hvilket der må fortsættes med.

Gravsteder for urner og kister i græs, princip. Mål 1:100

Eksisterende urnegravsteder i græs, princip. Mål 1:100

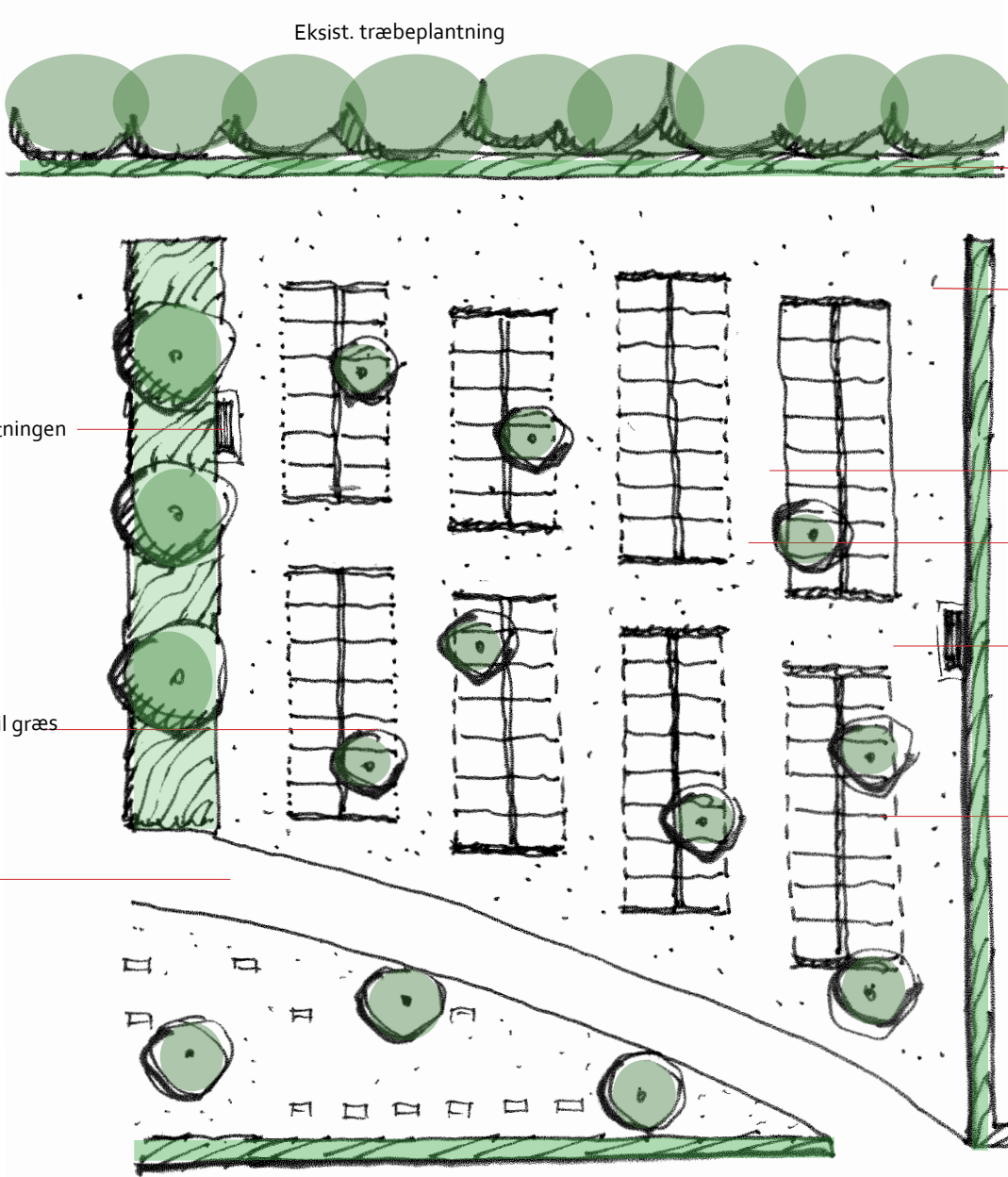
Inspirationsbillede til omlægning af område N

Inspirationsbillede til omlægning af område N

Crataegus prunifolia Splendens blommebladet tjørn

Gravstedsområde N - individuelle urnegravsteder

Gravstedsområdet justeres, så der opnås en større variation mellem de enkelte urnegravstedsområder. De på planen viste gravsteder er alle eksisterende, men antallet reduceres, så de lange rækker forkortes så man kan passere på tværs af gravstedsområdet. Endvidere inddrages 8 gravsteder, til plantning af mindre træer af een sort, som vil blive karaktergivende. Endvidere omlægges de eksisterende grusstier til græs, således at gravstedsområdet får et frodigt og karakterfuldt udtryk. Det anbefales at erstatte de to brosten vinkelret på stien med taksplanter, således at gravstederne får en mere helstøbt afgrænsning.

**STØVRING KIRKEGÅRD
ÆNDRING AF GRAVRUM N
Mål 1:200**

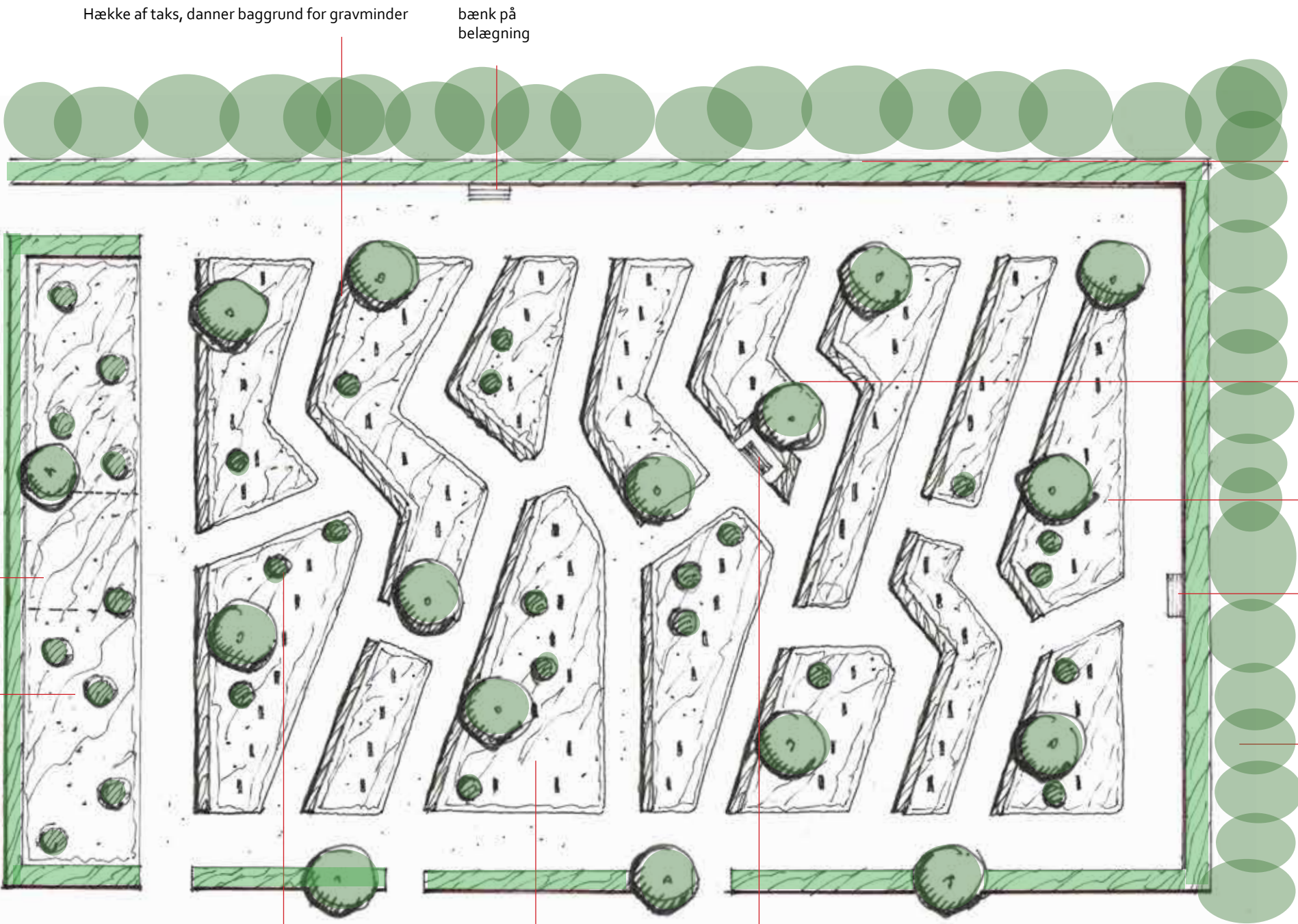
Mindre træer af samme sort giver karakter til gravrummet - det anbefales at vælge Prunus yedoensis, yoshino kirsebær som ses ovenfor. Her som flerstammede træer, kan også fås som højstammede træer, såfremt det ønskes.

Mulighed for at der på et senere tidspunkt kan etableres en gravstedstype med fælles mindesmærke m. navneplader, mindre chaussestensbelægning til kranse og buketter. Dette detailplanlægges når det måtte blive aktuelt.

På nuværende tidspunkt tilplantes bele bedet med lavendel, katteurt og spredte sommerfuglebuske

Eksempel på stedsegrønne klippede halv kuppelformede buksbom

Hække af taks, danner baggrund for gravminder

bænk på belægning

Alle gravminder orienteres mod øst (Følger IKKE den skrå baghæk). Endvidere placeres gravminderne således at ingen gravminder står på linje. Bunddække og punktstauder og forårsløg

bænk på belægning

Eksisterende træplantning

Stedsegrønne buske af f.eks. buksbom eller taks samt enkelte sommerfuglebuske

Bunddække og punktstauder, se side 16

Bænk på belægning af chaussesten

Forinden området kan anlægges, skal der udarbejdes detaljeret beplantningsplan, for de enkelte stauders placering.

STØVRING KIRKEGÅRD - Område O
Skitseforslag til nye urnegravsteder med fællesbeplantning - Mål 1:200

Iris, *Iris sibirica*, 'Heavenly blue'

Høstanemone, *Anemone japonica*, 'Honore Jobert'

Stormhat, *Aconitum henryi*, 'Spark's variety'

Ridderspore, *Delphinium* Pac. 'Magic Fountain', mørk blå

Sommerfuglebusk', *Buddleia davidii* 'Black Knight',

Lavendel, *Lavendula angustifolia* 'Hidcote Blue'

Vintergækker

Allium løg

Snepryd

Triandus Thalia

Katteurt, *Nepeta faassenii*, 'Mussinii'

Vårkærminde, *Omphalodes verna*, blå, fladedækkende

Guldjordsbær, *Waldsteinia ternata*, delvis stedsegrøn og fladedækkende

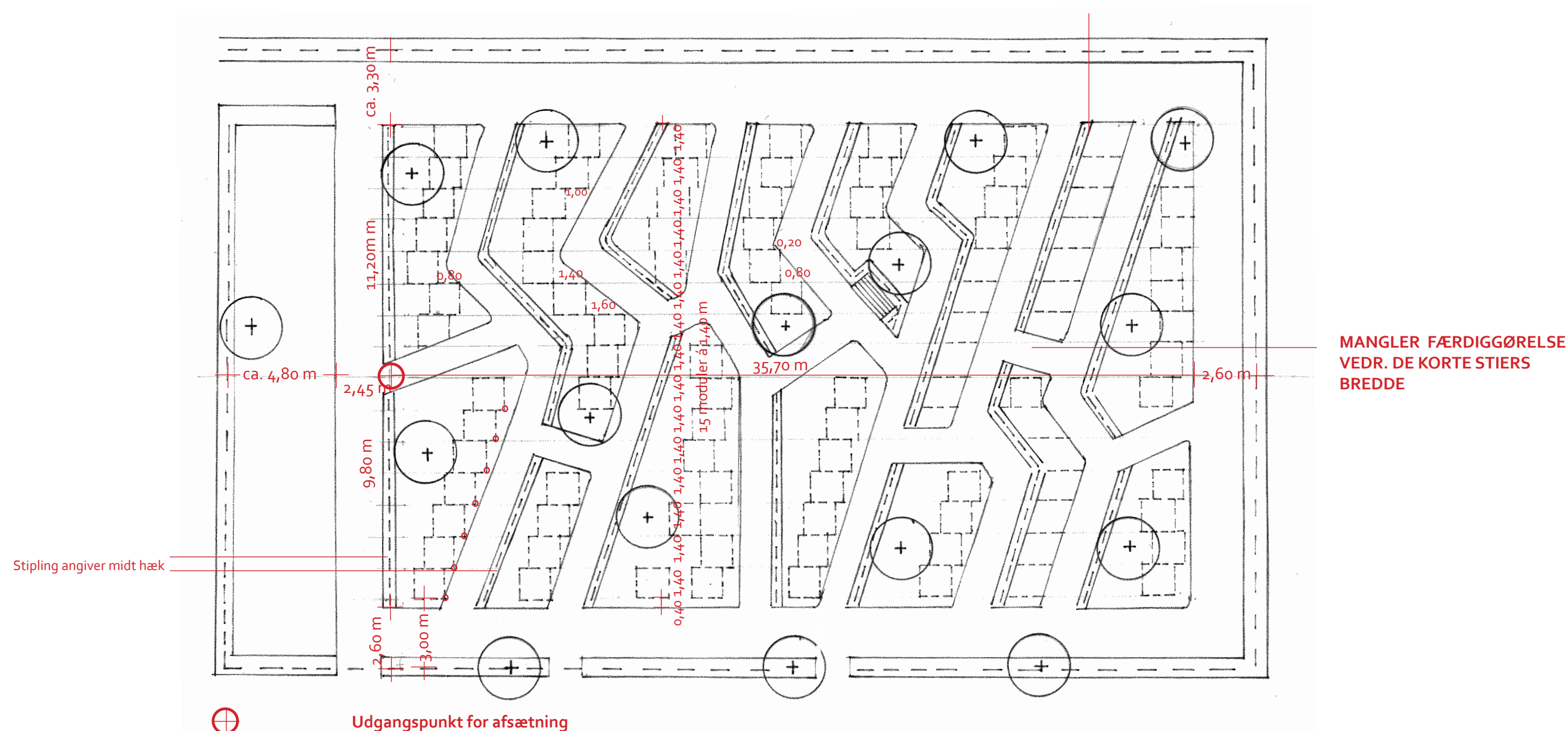

Fragria vesca, 'Småland', svensk skovjordsbær

Alle sekundære stiers breddemål er 1,50 m fra bagkant bed til midt hæk

Hvert urnegravsted har modulmål 1,40 m x 1,40 m - alle forskydninger af gravsteder (øst-vest) er 0,40 m, med mindre andet er angivet

Stipling angiver midt hæk

Udgangspunkt for afsætning

Hovedafsætningslinje

Princip for markering af jernpæle

Det anbefales, at der udarbejdes et mere detaljeret forslag til beplantningen, forinden etablering, herunder nærmere undersøgelse og tilpasning til de stedlige jordbundsforhold.

Endvidere skal der udarbejdes vedtægter for gravstedsområdet samt nummerplan.

STØVRING KIRKEGÅRD - Område O
Hovedafsætning af nyt gravstedsområde
med urnegravsteder i fælles beplantning
Mål 1:200

Indersiden af kirkegårdens østligste afgrænsning med buske og træer

Eksempel på bunddække af guldjordbær under buske og træer

Guldjorbær vinter

Guldjorbær maj/juni

Guldjorbær højsommer

Lapidarium

Registrerede gravminder og gravsteder, der er udpeget i samråd med Museet, bliver stående i gravstedsstrukturen med deres nuværende placering.

Menighedsrådet ønsker herudover at der etableres et lapidarium af gamle gravminder, som ønskes bevaret.

Som det ses på fotos af eksisterende forhold afgrænses kirkegården mod øst af en række af træer og blandede buske af forskellig arter. Bag buskbeplantningen findes en hæk. Et par steder i buskbeplantningen står der i dag enkelte gamle gravminder, der er flyttet fra deres oprindelige placering.

Med mellemrum ryddes dele af de eksisterende buskbeplantning og i stedet etableres en lav bunddækkende beplantning af delvis stedsegrøn bunddække af guldjordbær eller stedsegrøn vedbend.

I bunddækket etableres grupper af gamle gravminder med god afstand mellem stenene. Alle gravminder placeres, så de orienteres mod vest, med de højeste gravminder bagest. Foran i mellemrummene placeres lavere gravminder.

Gravminderne placeres som det oprindeligt har været tænkt, stående liggende osv. Såfremt gravmindet har haft en sokkel, bevares den ligeledes.

Eksempel på bunddække af guldjordbær under buske og træer

Eksempel på bevaringsværdige gravminder placeret i små grupper på gravsteder i en sammenhængende bunddækkende. Sneum Kirkegård